
Bharatagitam

भारतगीतम्

Document Information

Text title : Bharata Gitam 1

File name : bhAratagItam.itx

Category : misc, sanskritgeet

Location : doc_z_misc_general

Proofread by : Hardika Chaba

Description/comments : Sahrudaya Volume 1 Sri Vani Vilas Press

Latest update : February 15, 2025

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

February 15, 2025

sanskritdocuments.org

भारतगीतम्

श्रीमत्समस्तसम्पत्समृद्धिसम्पूर्णरम्यतोत्कर्षम् ।
हृद्यानवद्यविद्याविद्योति विभाति भारतं वर्षम् ॥ १ ॥

सहकारनालिकेरागरुपाटीरादिमतरुवररुचिरम् ।
फलविनतकलमशालिक्षेत्रव्याख्यातसारसर्वस्वम् ॥ २ ॥

नानाकलाकलापप्रचारविस्तारिकीर्तिकमनीयम् ।
देशान्तरानुकार्यप्रगुणपरिष्कारसाररमणीयम् ॥ ३ ॥

प्रतिदिनमधीयमानश्रुतिपरिपूताग्रहारमहनीयम् ।
षड्दर्शनीपटिष्ठद्विजगोष्ठीचिन्त्यमानशास्त्रार्थम् ॥ ४ ॥

वैदिककर्मठविद्वत्परिषदनुष्ठीयमानबहुयागम् ।
अनवरतमुदितनिर्जरभावितसस्यादिसम्पदभिरामम् ॥ ५ ॥

अत्र विराजति गौरीगुरुरच्युतमूर्तिराश्रयो जगताम् ।
व्योमावगाहिपादः सुरसरिदवतारकारणं हिमवान् ॥ ६ ॥

यं किल यज्ञाङ्गखनिं धरणीधरणक्षमस्वसाराढ्यम् ।
परिकलितयज्ञभागं शैलाधिपतिं प्रजापतिर्व्यधित ॥ ७ ॥

यत्र महामहिमानो विषयविदूरा महात्मानः ।
भगवद्धानैकपरास्तप्यन्ते तेपिरे च तप्यन्ते ॥ ८ ॥

श्रीखण्डखण्डजनिभूरगस्त्यवासातिपावनोद्देशः ।
दक्षिणसमीरसूतिर्लसतितरां मलयशैलोऽत्र ॥ ९ ॥

या कापिलकोपानलशलभायितसगरनृपतितनयानाम् ।
त्रिदिवाधिरोहलीलाकल्पितदृढपुण्यरज्जुनिश्रेणिः ॥ १० ॥

यां किल हरिचरणारुणसरसिजनिष्यन्दिमधुरमधुधारां
आसेव्य सुकृतिलोकस्तापं विजहाति सर्वतः प्रसृतम् ॥ ११ ॥

बहुतीर्थशोभमाना सङ्गतयमुना सरस्वतीरुचिरा ।
 प्रथमा महानदीनां प्रवहति साप्यत्र पावनी गङ्गा ॥ १२ ॥
 मातेव पोषयन्ती पयसा चोलानबाधमङ्कगतान् ।
 श्रीरङ्गसङ्गसङ्गतमङ्गलतुङ्गात्र वहति कावेरी ॥ १३ ॥
 मुक्ताकलितं तीर्थं दधती विरजेव यावगाहिजनान् ।
 मुक्तामयान्वितनुते प्रवहति सरिदत्र ताम्रपर्णी सा ॥ १४ ॥
 यस्मिन्विन्यस्य पदं सुरलोकाद्भारतीदेवी ।
 स्वयमवततार भूमावत्राभूत्कविगुरुः स वाल्मीकिः ॥ १५ ॥
 सूक्तिसुधारसदानादखिलानामोदयन्विबुधान् ।
 रूपान्तरगतविष्णुः कृष्णद्वैपायनोऽत्र सञ्जज्ञे ॥ १६ ॥
 सूर्याचन्द्रमसाविव सन्तमसं यौ विधूनुतो जगतः ।
 ताभ्यां पूतं भारतवर्षं वर्णयतु कः कथङ्कारम् ॥ १७ ॥
 देहस्य बाह्यनसयोरपि मलमुन्मूलितं येन ।
 तेन पतञ्जलिनेदं वर्षमभूष्यात्मनो जनुषा ॥ १८ ॥
 आस्थिषट् कर्मणैव हि संसिद्धिं ब्रह्मवादिनो ये ते ।
 जनकादयो महान्तो वर्षमिदं ज्ञानपूर्णमतनिषत ॥ १९ ॥
 श्रीशङ्कररामानुजमध्वाचार्या अवातरन्नत्र ।
 ये किल सोपानततिं निरमासत मुक्तिसौधमधिरोढुम् ॥ २० ॥
 यद्गथितसूक्तिमाला सुदृशां प्रतिदेशमुल्लसति कण्ठे ।
 कविलोकसार्वभौमः कीर्त्या रेजे स कालिदासोऽत्र ॥ २१ ॥
 वाचां विहारभवनं प्रसन्नगम्भीरसरसमधुराणाम् ।
 बाणकविरत्र जज्ञे यः किल सारस्वतं पौस्त्रम् ॥ २२ ॥
 दुष्करसङ्गरधीरो नीतिविदां ज्ञानिनां च धौरेयः ।
 स्वच्छन्दमृत्युरासीदत्र महात्मा स गाङ्गेयः ॥ २३ ॥
 सत्यपरिपालनाय व्यक्रीणाद्यः कलत्रपुत्रौ स्वौ ।
 चण्डालकिङ्करोऽभूत्स्वयमिह सोऽभून्महान्हरिश्चन्द्रः ॥ २४ ॥
 पितृवाक्यपालनरतो यो वनमध्यास्त धन्विनां धुर्यः ।
 नियतैकदारचर्यो धर्मात्मा सोऽजनीह रघुवर्यः ॥ २५ ॥

मेधाविहारिवाचा नन्दितविजयः सुरेन्द्रशिवदाता ।
गोकुललालनपालो मोहनतिलकोऽनुजगृह इह कृष्णः ॥ २६ ॥

कर्मज्ञानप्रपदनयोगैरौदार्यवीर्यशीलगुणैः
विद्याविवेकशिल्पैर्वर्षमिदं प्रागदिद्युतन्बहवः ॥ २७ ॥
इति कृष्णम्माचार्यरचितं भारतगीतं सम्पूर्णम् ।

अत्र पद्ये उपलक्षणतया महामहिम्नां बहूनां स्वदेशाभिमानिनां
नामान्यपि प्रकृतानुगुण्याविरोधेन घटितानि सन्ति । verse 26

- मेधा पि. एम्. मेधामहाशयः
- विहारी डाक्टर राखिहारिघोषः
- वाचा डि. इ. वाच्छा
- नन्दि ए. नन्दि
- विजयः सि. विजयरघवाचार्यः
- सुरेन्द्रः सुरेन्द्रनाथबानर्जी
- शिवः पि. एस्. शिवस्वाम्यार्यः
- दाता सुप्रसिद्धः दाताबाय् नौरोजी महाशयः
- टाटामहाशयः
- आर. सि. डब्रभृतयश्च
- गोकुलः गोपालकृष्णगोखले महोदयः
- लाल लाल्पदघटिताः लाला लजपतिराय् लाल्मोहनघोष प्रभृतयः
- पालः विपिनचन्द्रपालः
- मोहनः मोहनपदघटिताः पण्डित मदनमोहन मालविया आनन्दमोहन बोस प्रभृतयः
- तिलकः बालगङ्गाधरतिलकः
- कृष्णः वि. कृष्णस्वाम्यार्यः

Proofread by Hardika Chaba

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

